

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

CENTRUL DE FORMARE CONTINUĂ,
ÎNVĂȚĂMÂNT LA DISTANȚĂ
ȘI CU FRECVENȚĂ REDUSĂ

sociologie &
asistență socială

TANTÁRGY ADATLAPJA

Társadalomkutatási módszerek

Egyetemi tanév 2025/2026

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeș-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Szociológia és Szociális Munkásképző Kar
1.3 Intézet	Magyar Szociológia és Szociális Munka Intézet
1.4 Szakterület	Szociológia
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Szociális munka
1.7 Képzési forma	Távoktatás

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Társadalomkutatási módszerek	A tantárgy kódja	ALM1102
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Csata Zsombor, egyetemi docens		
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Csata Zsombor, egyetemi docens		
2.4 Tanulmányi év	1	2.5 Félév	1
2.6 Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	DF

3.3. A teljes becsült idő (oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám - nappali tagozat	4	amelyből: 3.2. előadás:	2		3.3. szeminárium	2
3.4. Félév összóraszám - távoktatás	125	amiből: 3.5. SI	69	AI = Nr. ore curs IF x nr. săptămâni	3.6. AT (8) + TC (20) + AA (0)	28
				28		

A tanulmányi idő elosztása (SI) és az önálló tanulás (AI)

A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása	28
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás	37
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása	26
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)	2
Vizsgák	2
Más tevékenységek: konzultáció	2
3.7 Egyéni munka össz-óraszám	97
3.8 A félév össz-óraszám (kreditszám x 25h)	125
3.9. Kreditszám	5

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	nincsenek
4.2 Kompetenciabeli	nincsenek

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	Számítógéppel és vetítővel felszerelt előadóterem
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Számítógéppel és vetítővel felszerelt előadóterem

6.1 Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	C1. A társadalmi kockázatok egyéni, családi, csoportos, közösségi és társadalmi szintű csökkentése érdekében történő azonosítás, információgyűjtés, dokumentálás, értékelés és nyilvántartás, elemzés, és konkrét beavatkozások. C2. Tanácsadás a kirekesztett vagy a társadalmi kirekesztés veszélyének kitett személyek és társadalmi csoportok számára a közösségi erőforrásokhoz (intézmények, szolgáltatások, ellátások) való hozzáférés érdekében C3. Tanácsadás és egyéb speciális beavatkozási módszerek a családi vagy intézményi környezetben
Transzverzális kompetenciák	CT1. A problémás helyzetek objektív és átgondolt megközelítése mind elméleti, mind gyakorlati szempontból, a hatékony megoldás érdekében, a szociális munkára jellemző értékek és elvek tiszteletben tartásával. CT2. Hatékony transzdiszciplináris csapatmunkatechnikák alkalmazása különböző hierarchikus szinteken, szervezeten belüli és szervezetközi szinten. CT3. A szakmai képzés szükségességének objektív önértékelése, valamint a személyes és szakmai fejlődés erőforrásainak és módjainak azonosítása a munkaerő-piaci követelményekhez való alkalmazkodás és alkalmazkodás érdekében., tudományos szövegek megírásához és a kutatási eredmények nemzetközi közönség előtti bemutatásához.

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	A hallgató ismeri: -a szociális kockázatok csökkentésére irányuló diagnózis és beavatkozás fogalmait, elméleteit és módszereit; -a szociális segélyezési rendszer diagnosztikájára jellemző módszereket és technikákat; -a veszélyeztetett csoportok szociális problémái kialakulásának és fenntartásának okait, azonosításukra alkalmas specifikus eljárásokat;
Képességek	A hallgató: -képes információt nyújtani, szociális szolgáltatások biztosítására és kapcsolatteremtésre a közösségi erőforrások és a kedvezményezettek problémái között; -alkalmazza a szociális diagnózis speciális módszereit a jogszabályoknak és a szociokulturális normáknak megfelelően; -alkalmazza az alternatív megoldások kidolgozásának konkrét elveit és módszereit;
Felelősség és önállóság	A hallgató képes önállóan tevékenykedni: -szociális programok és politikák kidolgozása érdekében a kiszolgáltatott egyének és csoportok számára; -intervenciós projektek kidolgozására a közösségi erőforrásokhoz való hozzáférés révén; -a köz- és magánszféra közötti partnerségek kialakítására és irányítására a vulnérabilis csoportok támogatása érdekében;

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A tantárgy célja az, hogy a hallgatók megismerjék a társadalomkutatás logikáját és betekintést nyerjenek a fontosabb módszerek használatába. Fontos továbbá a szaktudományhoz kapcsolható sajátos fogalomrendszer pontos, helyes és magabiztos használata, az elmélet és a módszer közötti sajátos viszonyrendszer helyes megítélése, a különféle eljárásokkal szembeni objektív viszonyulásmód kialakítása.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	A tantárgy célja, hogy annak befejezése után a hallgató: - fel tudjon ismerni egy társadalmi problémát és képes legyen azt kutatási kérdéssé alakítani - felismerje a kutatástervezés különféle módozatainak előnyeit és korlátait, képes legyen kritikusan értékelni a különféle alternatív kutatási irányokat, kiválasztani illetve kialakítani a sajátos problémahelyzetnek megfelelő - tudjon ennek megfelelően egy kivitelezhető kutatási tervet készíteni - tisztában kell legyen a különféle információforrások hasznosíthatóságával és ismernie kell azokat az eszközöket, amivel ezek összegyűjthetők - alapszintű jártasságot szerezzen kérdőíves vizsgálatok, az interjúzás, a fókuszcsoportok, a megfigyelés és a kísérleti eljárások módszertanában - megértse az említett módszertani eljárások erősségeit és gyengéit és ennek megfelelően tudja adekvát módon használni

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés: a társadalomkutatás sajátosságai, elmélet és kutatás viszonya	előadás, interaktív elemekkel	1 előadás
2. Módszercsaládok: Kvantitatív és kvalitatív kutatások. A kutatás típusai: felderítő, leíró, magyarázó	előadás, interaktív elemekkel	1 előadás
3. A kutatás tervezésének módszertana	előadás, interaktív elemekkel	1 előadás
4. Szekundér adatforrások - statisztikai adatok másodelemzése, desk research	előadás, interaktív elemekkel	1 előadás
5. Kérdőíves kutatások – érvényesség és megbízhatóság, a kérdőíves kutatások típusai	előadás, interaktív elemekkel	1 előadás
6. Kérdőíves kutatások – kérdéstípusok, kérdőívszerkesztés	előadás, interaktív elemekkel	1 előadás
7. Kérdőíves kutatások – mintavétel, a kérdőíves kutatások lebonyolítása	előadás, interaktív elemekkel	1 előadás
8. Félévközi, parciális vizsga	előadás, interaktív elemekkel	1 előadás
9. Egyéni interjú	előadás, interaktív elemekkel	1 előadás
10. A fókuszcsoporthoz interjú	előadás, interaktív elemekkel	1 előadás
11. A kísérlet	előadás, interaktív elemekkel	1 előadás
12. Hálózatelemzés	előadás, interaktív elemekkel	1 előadás
13. Tartalomelemzés	előadás, interaktív elemekkel	1 előadás
14. Ismétlés, szintézis	előadás, interaktív elemekkel	1 előadás
Kötelező irodalom 1. Babbie Earl (1997): A társadalomtudományi kutatás módszertana. Balassi Kiadó, Budapest. 2. Fischer, Gábor (2001). Hihetünk-e a közvélemény-kutatásoknak?: hogyan készülnek, és mennyire pontosak a közvélemény-kutatások. Bagolyvár. 3. Heltai Erzsébet - Tarjányi József (1999): A szociológiai interjú készítése. Társi, Budapest. 4. Héra László – Ligeti György (2006): Módszertan. Osiris Kiadó, Budapest. 5. Letenyey László (2004): Településkutatás. L'Harmattan Kiadó, Budapest 6. Magyar Tivadar (2005): Adatfelvételi módszerek a társadalomkutatásban, Kolozsvári Egyetemi Kiadó. 7. Majoros Pál (2010). A kutatómódszertan alapjai: tanácsok, tippek, trükkök: nem csak szakdolgozat-íróknak. Perfekt kiadó, Budapest. 8. Malhotra, Naresh (2001): Marketingkutatás. Akadémiai Kiadó, Budapest. 9. Rudas Tamás (2006): Közvélemény-kutatás. Értelmezés és kritika, Corvina Könyvkiadó, Budapest. 10. Veres, Z., M. Hoffmann, and Á. Kozák (2006): Bevezetés a piackutatásba, Budapest: Akadémiai Kiadó (2006): 40-49.		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés: a szociológiai kutatás sajátosságai, elmélet és kutatás viszonya, indukció, dedukció, oksági viszonyok	csoportmunka szemléletés	1 szeminárium
2. Módszercsaládok: Kvantitatív és kvalitatív kutatások. A kutatás típusai: felderítő, leíró, magyarázó	csoportmunka házi feladatok közös értékelése szemléletés	1 szeminárium
3. A kutatás tervezésének módszertana I. – a kutatási terv lépései, a kutatási probléma megfogalmazása	csoportmunka házi feladatok közös értékelése szemléletés	1 szeminárium
4. A kutatás tervezésének módszertana II. - konceptualizálás, operacionalizálás	csoportmunka házi feladatok közös értékelése szemléletés	1 szeminárium
5. Kérdőíves kutatások – méréstechnikai problémák – érvényesség és megbízhatóság	csoportmunka házi feladatok közös értékelése szemléletés	1 szeminárium
6. Kérdőíves kutatások – érvényességi problémák – a kérdőívszerkesztés	csoportmunka házi feladatok közös értékelése szemléletés	1 szeminárium
7. Kérdőíves kutatások – megbízhatósági problémák – a mintavétel	csoportmunka házi feladatok közös értékelése szemléletés	1 szeminárium
8. A kérdőíves kutatás lebonyolítása – gyakorlati tudnivalók	csoportmunka	1 szeminárium

	házi feladatok közös értékelése szemléletés	
9. Kvalitatív terepkutatások – Megfigyelés, interjú	csoportmunka házi feladatok közös értékelése szemléletés	1 szeminárium
10. A fókuszcsoporthoz	csoportmunka házi feladatok közös értékelése szemléletés	1 szeminárium
11. A kísérlet	csoportmunka házi feladatok közös értékelése szemléletés	1 szeminárium
12. Hálózatelemzés	csoportmunka házi feladatok közös értékelése szemléletés	1 szeminárium
13. Tartalomelemzés	csoportmunka házi feladatok közös értékelése szemléletés	1 szeminárium
14. Ismétlés, szintézis	csoportmunka házi feladatok közös értékelése szemléletés	1 szeminárium
Könyvészet 1. Babbie, Earl, (1995) A társadalomtudományi kutatás gyakorlata (Practica cercetarii in stiintele sociale) Budapest: Balassi Kiadó 2. Bryman, A. (2016). Social Research Methods. Oxford University Press. 3. Kumar, R. (2018). Research methodology: A step-by-step guide for beginners. Sage. 4. Darlington, Y., & Scott, D. (2020). Qualitative research in practice: Stories from the field. Routledge. 5. Kvale, S. (2005). Az interjú. Bevezetés a kvalitatív kutatás interjútechnikáiba. József Attila Műhely Kiadó, Budapest. 6. Magyar Tivadar (2005): Adatfelvételi módszerek a társadalomkutatásban, Kolozsvári Egyetemi Kiadó. 7. Vicsek, L. (2006). Fókuszcsoporthoz. Budapest: Osiris.		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A plágiumellenes szabályok megismerése és alkalmazása.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.1. Előadás	A megismertetett fogalmak és kategóriák rendszerezési szintjének és adekvát használatának ellenőrzése Logikai koherencia és érvelési készség A szakterminológia megfelelő elsajátítása Attitudinális vonatkozások: motiváció az egyéni felkészülésben	Szekvenciális (írásbeli) értékelés a félév során	20%
		Szóbeli vizsga a félév végén	30%
10.2. Szeminárium / Labor	A szakirodalom önálló feldolgozásának a képessége Módszerek alkalmazásában szerzett jártasság Attitudinális vonatkozások: lelkiismeretesség, motiváció az önálló tanulásban	Szemináriumi bemutató, házi feladatok elkészítése	30%
		A szemináriumokon való aktív részvétel	20%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			

Az alapvető módszertani fogalmak és elméleti paradigmák ismerete és adekvát használata. Egy kutatási terv elkészítése és bemutatása a szeminárium során, ezzel kapcsolatos szakmai vita irányítása. Részvétel szemináriumok 80 százalékán.

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)¹

								
								

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2025.04.28.

 .

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

2025.05.06.

.....

¹ Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.